

TILLGÄNGLIGHETSPROGRAM 2012-2016

**Antaget av kommunfullmäktige
2012-01-19 § 16**

Från handikapprogram till tillgänglighetsprogram

På lika villkor

Personer med funktionsnedsättning ska ha samma möjlighet som andra medborgare att delta i samhället.

För att det ska vara möjligt måste samhället vara tillgängligt i vid bemärkelse. Med detta menas att samhället ska vara tillgängligt både utomhus och inomhus och att personer med funktionsnedsättning ska bli väl bemötta.

Tillgänglighet handlar alltså om både attityder och fysisk miljö.

Handlingsplan för handikappolitiken i Sverige

Sveriges Riksdag bestämde i maj 2000 att det ska finnas en handlingsplan för handikappolitiken som ska gälla i hela Sverige. Den kallas ”Från patient till medborgare – en nationell handlingsplan för handikappolitiken”.

Målet i den planen är bland annat att Sverige ska vara tillgängligt för alla och att enkla hinder för tillgänglighet ska tas bort i den fysiska miljön.

Att rätta till fel i den fysiska miljön både utomhus och inomhus, kallas enkelt avhjälpna hinder.

Det finns särskilda regler om enkelt avhjälpna hinder som gäller för staten, kommunerna, regionen och privata fastighetsägare. De handlar om hur allmänna/publika lokaler och platser ska bli tillgängliga.

Handlingsplan för handikappolitiken i Ystad

Kommunerna är alltså skyldiga att arbeta för ett samhälle för alla och att se till att enkla hinder för tillgänglighet tas bort.

Kommunfullmäktige bestämde redan 1997 att det ska finnas en särskild handlingsplan för handikappolitiken i Ystad som är vägledande för kommunens verksamheter. Från början kallades planen för ett handikapprogram. Numera kallas planen ett tillgänglighetsprogram.

I programmen finns mål och direktiv som ställer krav på kommunens nämnder, förvaltningar och bolag att de ska arbeta för att samhället ska bli tillgängligt.

Programmet styr kommunens arbete med tillgängligheten. Det följs upp och förnyas regelbundet.

Hur kommunen arbetar med tillgänglighet

Planering inom kommunens olika verksamheter

När kommunens olika verksamheter planerar sitt arbete, gäller det att från första början ta reda på vad som måste göras för att personer med funktionsnedsättning ska kunna vara med som alla andra.

Det gäller när man ska utforma information, göra olika saker i utemiljön och bygga nytt, d.v.s. det gäller i all planering. Detta kallas att ha ett funktionshinderperspektiv i planeringsarbetet och är ett av direktiven i tillgänglighetsprogrammet.

Nämnder och bolag ska inventera vilka fysiska hinder som finns för tillgänglighet. Det gäller både inomhus i kommunens lokaler och utomhus på kommunens mark.

Kommunen har inventerat många av sina fastigheter. Utemiljön är också inventerad, men det finns mer kvar att inventera både inomhus och utomhus. Detta görs efterhand. När inventeringen är klar, skrivs en åtgärdsplan med anvisningar om hur man ska göra för att ta bort dessa hinder.

Att rätta till det som inte är tillgängligt kostar pengar. Därför måste kommunen se till att det i budgeten finns pengar till de åtgärder som är nödvändiga för att göra tillgängligheten bättre.

Kommunen har också ansvar för att alla medborgare ska kunna ta del av information, service, kultur och fritid.

Ser man tillgängligheten så här, i vid bemärkelse, är det lätt att förstå att tillgänglighet är grunden i ett demokratiskt samhälle.

Utbildning om funktionsnedsättning

Alla ska bli väl bemötta utan negativa attityder och fördomar. Därför behövs det mer kunskap om och förståelse för vad funktionsnedsättning och funktionshinder innebär.

Kommunen utbildar regelbundet olika målgrupper om vad funktionshinder och funktionsnedsättning innebär. Utbildning och information är viktigt eftersom bättre kunskap gör det lättare att förstå vad som måste göras för att samhället ska bli tillgängligt för alla.

Uppföljning av tillgänglighetsarbetet

Det tar lång tid att arbeta med tillgänglighet och att rätta till sådant som inte är bra. De tidigare handikappprogrammen har varit bra att utgå ifrån i detta arbete.

Kommunstyrelsen har varje år fått en rapport om hur arbetet med tillgängligheten har fungerat i kommunen. Rapporterna visar att Ystads kommun har kommit en bra bit på väg. Men det finns mer kvar att göra. Därför har kommunfullmäktige beslutat om ett nytt tillgänglighetsprogram som gäller 2012-2016.

Tillgänglighetsprogram 2012-2016

Om det nya programmet

I det nya tillgänglighetsprogrammet finns en vision och mål som kommunen vill uppnå.

För att kunna rätta till det som kallas enkelt avhjälpna hinder i kommunens fastigheter och utemiljö, behövs en särskild arbetsplan. I arbetsplanen ska det finnas en förteckning över vad som behöver göras. Vad det kostar och vems ansvar det är att det blir gjort, måste också finnas med.

Kommunen informerar och utbildar regelbundet olika målgrupper för att öka förståelsen för vad funktionshinder och funktionsnedsättning innebär. Därför ska det också finnas en särskild plan för vad utbildningen ska innehålla och när den ska genomföras.

Vision, mål och direktiv

Visionen är att:

Ystad är en kommun där alla kan delta i samhället oavsett funktionsförmåga.

Målen är att nämnder, förvaltningar och bolag:

- har ett funktionshinderperspektiv på alla frågor inom verksamheternas ansvarsområde och i planerings- och budgetarbetet,
- löpande identifierar hinder för delaktighet på lika villkor och arbetar för att hindren undanröjs,
- tillämpar ansvars- och finansieringsprincipen, d.v.s. varje verksamhet tar löpande ansvar för och finansierar de särskilda åtgärder och insatser som behövs för delaktighet på lika villkor,

- gör sitt utbud av service och tjänster tillgängligt för alla medborgare genom att använda enkel, korrekt och lättbegriplig svenska i foldrar och annat informationsmaterial och på kommunens hemsida,
- åtgärdar det som finns kvar att genomföra när det gäller enkelt avhjälpna hinder, om möjligt senast 2016, utifrån den arbetsplan som fastställs av den politiska styrgruppen,
- utvecklar samverkan med Ystad Tillgänglighetsråd-HSO, tillgänglighetsrådgivaren och handikappkonsulenten.

Direktiven till nämnder, förvaltningar och bolag är att:

- De ska medverka i den styrgrupp respektive arbetsgrupp, som leds av socialnämnden.
- Styrgruppen och arbetsgruppen ska följa upp tillgänglighetsprogrammet och det pågående tillgänglighetsarbetet i kommunen. Detta ska göras i samarbete med representanter från Ystad Tillgänglighetsråd-HSO och Ystad Pensionärsråd.
- Styrgruppen ska återrapportera till kommun-styrelsen hur tillgänglighetsarbetet fungerar. Detta ska göras en gång under programtiden och vid programtiden slut. Styrgruppen ska också upprätta förslag till nytt tillgänglighetsprogram.

Vill du veta mer om arbetet med tillgängligheten i Sverige?

Gör ett besök på

Boverkets hemsida

www.boverket.se

Diskrimineringsombudsmannens hemsida

www.do.se

Handisams hemsida

www.handisam.se

Sveriges kommuner och landsting (SKL) hemsida

www.skl.se

Vill du veta mer om kommunens tillgänglighetsprogram?

Gör ett besök på

Ystads kommun hemsida

www.ystad.se

Ystad Tillgänglighetsråd -HSO hemsida

www.ystadhandikaprad.se

Du kan också kontakta

Handikappkonsulenten	0411 – 57 75 74
Tillgänglighetsrådgivaren	0411 – 57 73 75
Tillgänglighetsrådet Ystad-HSO	0411 – 72 666

Tillgänglighetsprogram 2012-2016 är omarbetat till klarspråk.

Tillgänglighetsprogram i klarspråk är godkänt av socialnämnden den 28 juni 2012 § 52. /Karin Cebrenius, handikappkonsulent.